

AANTEKENEN

Ministerie van LNV
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

mr. Th.J.H.M. Linssen
prof. mr. A.C. van Schaick
prof. mr. J.B.M. Vranken
mr. dr. J.M.M. Menu
mr. M.J.J.E. Stassen
mr. dr. J.J.J. de Rooij
mr. A.M. van Schaick
mr. R. Teerink
mr. J.E.A.J.C. van de Laak
mr. T.C.J.A. van de Laak
mr. W.P.N. Remie
mr. dr. N.E. Groeneveld-Tijssens
mr. J.P.A. Hoogstad
mr. M.I.J. Toonders
mr. M. Hofland
mr. E.H.E.J. Wijnen
mr. L.H.H. Verhoeven
mr. J.H.D. Elings
mr. dr. J.J.A. Braspenning

Tilburg, 1 augustus 2019

Inzake : Sommers/Fosfaatrechten
Dossier : 666180614-lk
Uw ref : internet consultatieronde actualisatie van
bijlage D excretieforfaits

Geachte dames, heren,

Door middel van onderhavig schrijven dien ik namens cliënte, V.O.F. Sommers Melkveehouderij, Ripseweg 40, te 5424 SM Elsendorp, een zienswijze in tegen de voorgenomen actualisatie van bijlage D bij de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet, de excretieforfaits, welke van 17 juli 2017 tot 14 augustus 2019 voor een consultatieronde ter inzage ligt.

Als **bijlage 1** is aangehecht een afschrift van deze consultatieronde en de mogelijkheid om daar een zienswijze tegen in te dienen.

Zienswijze

Om de navolgende redenen kan cliënte zich met deze aanpassing niet verenigen.

I. *Motiveringsbeginsel*

In de eerste plaats is naar het oordeel van cliënte sprake van een ernstig motiveringsgebrek bij de ontwerpregeling, aangezien er op geen enkele wijze aandacht is besteed aan relevante effecten met betrekking tot bijvoorbeeld het stelsel van fosfaatrechten. Die effecten zijn er wel, waarover hierna meer, maar het feit dat daar geen enkel woord aan wordt gewijd, brengt met zich mee dat sprake is van strijdigheid met

het bepaalde in de artikelen 3:2 en 3:46 AWB. Over deze effecten wordt niets gezegd en met betrekking tot de uitvoerings- en handhavingsslachten alsook regeldruk, zie hoofdstuk 3 van de toelichting, wordt slechts opgenomen dat er geen veranderingen voortvloeien in regeldruk door de aanpassingen voor de houders van de dieren. Hierdoor is sprake van een ernstige miskennis van de mogelijke effecten en heeft zich derhalve hiervan in geheel geen rekenschap gegeven. Daardoor is per definitie sprake van een slechte ontwerperegeling, aangezien deze niet getuigt van een gedegen afweging van alle rechtens relevante feiten en omstandigheden.

Cliente merkt bovendien op dat er geen sprake is van deugdelijk onderzoek, hetgeen eveneens leidt tot een strijdigheid met 3:46 en 3:2 Awb. Ik verwijs u in dit verband naar het rapport/WUR-onderzoek *Prestatie melkveebedrijven op economie en mineralenmanagement* (te vinden via <http://edepot.wur.nl/477746>). Het bedrijf van cliënte is daarin opgenomen op p. 40 (onder de kop "Efficiënt melk produceren met ruim 12.000 kg melk per koe"). Daaruit blijkt ondubbelzinnig dat een melkproductie boven 12000 kg per koe toch een lage excretie kan geven van fosfaat per kg melk. De thans voorliggende aanpassing van de tabel bij hogere producties is niet gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek maar puur op aannames waardoor nu weer tal van bedrijven koeien moeten ruimen.

II. *Bedrijfseffecten*

In de tweede plaats brengt de regeling voor het bedrijf van cliënte ernstige effecten met zich mee. Ik licht dit kort toe. Op de peildatum die voor het stelsel van de fosfaatrechten relevant is, te weten 2 juli 2015, was de melkproductie bij de koeien van cliënte 11.642 kg melk per dier. Tot voor kort gingen de excretietabellen van bijlage D bij de Uitvoeringsregeling echter niet verder dan 10.642 kg melk per koe. Hierdoor heeft cliënte slechts 49,3 kg fosfaatrecht per koe gekregen terwijl ze met het huidige voorstel 51,1 fosfaatrecht per koe hadden moeten krijgen. Vanuit RvO is naar aanleiding van opmerkingen hieromtrent van cliënte medegedeeld dat de melkproductie aangepast zou worden, doch inmiddels is de melkproductie op het bedrijf gestegen naar ruim 12.500 kg melk per koe. Anders gezegd: op basis van de voorgestelde ontwerperegeling moet cliënte op basis van het thans voor haar bedrijf geldende fosfaatrecht ruim 30 koeien inleveren.

Naar het oordeel van cliënte is dit niet mogelijk en is dit ook in strijd met het systeem van de Meststoffenwet, meer in het bijzonder het stelsel van fosfaatrechten. Het stelsel van fosfaatrechten koppelt voor wat betreft de hoogte van het fosfaatrecht uitdrukkelijk aan bij een peildatum 2 juli 2015 en de melkproductie die op dat moment op die peildatum op basis van de bijlage bij de Uitvoeringsregeling

Meststoffenwet plaatsvond. Anders gezegd: het stelsel van fosfaatrechten hanteert zowel waar het betreft het aantal dieren als de daaraan gerelateerde melk- en fosfaatproductie een momentopname. Het kan uiteraard niet zo zijn, met name niet als dat zoals in het geval van cliënte een aanzienlijke aantasting van het vermogensrecht betekent, latere aanpassingen van één van deze factoren direct leidt tot een lager recht. In feite vindt daarmee met terugwerkende kracht een aanpassing plaats van het toegekende fosfaatrecht op de bewuste peildatum. Terugwerkende kracht, zeker niet als die gepaard gaat met een aantasting van toegekende rechten, is uiteraard niet mogelijk.

Naast het verbod van terugwerkende kracht heeft vanzelfsprekend te gelden dat hiermee in feite de leer van de formele rechtskracht wordt doorkruist. Cliënte heeft een fosfaatrecht toegekend gekregen, welk fosfaatrecht uitdrukkelijk is gebaseerd op een bepaalde berekeningssystematiek. Die berekeningssystematiek maakt onlosmakelijk deel uit van het bewuste besluit en dat besluit heeft formele rechtskracht gekregen, althans formele rechtskracht waar het betreft de productie. Cliënte vecht op dit moment de hoogte van het fosfaatrecht aan in bezwaar en beroep, aangezien cliënte van oordeel is dat het toegekende fosfaatrecht in strijd komt met artikel 1 EP bij het EVRM. Als het beroep van cliënte slaagt, heeft echter vanzelfsprekend te gelden dat gelet op de jurisprudentie van het CBB een hoger fosfaatrecht toegekend moet worden, maar dat brengt op zich geen wijziging met zich mee voor wat betreft de berekeningssystematiek die ten grondslag ligt aan de initiële toegekende rechten. Dat gedeelte heeft naar het oordeel van cliënte formele rechtskracht, althans zeker naar het oordeel van RvO aangezien RvO van oordeel is dat het toegekende fosfaatrecht juist is, en de voorgestelde ontwerpregeling doorbreekt de formele rechtskracht, hetgeen vanzelfsprekend niet toegestaan is.

III. *Belangenafweging*

In de derde plaats is cliënte van oordeel dat met de voorgestelde ontwerpregeling geheel voorbij wordt gegaan aan het bedrijfsbelang van cliënte. Het hoeft geen nader betoog dat het inleveren van 30 (!) koeien een aanzienlijke aantasting betekent van het bedrijf van cliënte. Hier is naar het oordeel van cliënte dan ook zonder enige twijfel sprake van ongeoorloofde regulering van eigendom als bedoeld in artikel 1 EP. Subsidiair stelt cliënte zich uitdrukkelijk op het standpunt dat sprake is van strijdigheid op dit onderdeel van de regeling met algemene beginselen van behoorlijk bestuur, meer in het bijzonder het motiveringsbeginsel (zie hiervoor onder I), alsook het beginsel van rechtszekerheid, zie het gestelde hiervoor over formele rechtskracht en berekeningssystematiek, alsook het vertrouwensbeginsel en evenredigheid. Op deze manier en aanpassing van normen wordt immers de rechtszekerheid van burgers en bedrijven op onaanvaardbare wijze aangetast. Cliënte heeft al de nodige klappen te

verduren gekregen als het gaat om het fosfaatreductieplan en de fosfaatrechten, en daar komt thans deze discussie over de aanpassing van de excretienormen bovenop. Dit is voor cliënte onaanvaardbaar. Wegens aantasting van deze rechtsbeginselen kan de ontwerpregeling eveneens niet in stand blijven.

Het is uiteraard bovenop de effecten die zich reeds hebben voorgedaan, ten aanzien waarvan u overigens bekend bent, aangezien de bedrijfseffecten uitvoerig in kaart zijn gebracht in het kader van de bezwaarprocedures bij RvO, niet aanvaardbaar dat er nog eens 30 koeien moeten worden ingeleverd. De bedrijfseconomische effecten zijn doordoor voor het bedrijf niet langer draagbaar, hetgeen ook blijkt uit de door cliënte ingebrachte stukken waar cliënte naar verwijst en welke u hier als integraal herhaald en ingelast dient te beschouwen. Mocht u daar behoefte aan hebben, zend ik u die stukken na, maar ik verwacht u daarmee bekend gelet op de juridische procedures in het kader van de fosfaatreductie en fosfaatrechten.

Conclusie

Gelet op al het voorgaande concludeer ik dat gegrondverklaring van de zienswijze en tot het niet, althans niet ongewijzigd aanpassen van de ontwerpregeling.

Ik verblijf,
met vriendelijke groet,

mr. J.J.J. de Rooij

Bijlage 1

Linssen c.s. Advocaten
Postbus 246
5000 AE TILBURG

De wegwijzer naar informatie en diensten van alle overheden

MijnOverheid.nl

actualisatie van bijlage D - excretieforfaits

Deze regeling wijzigt de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet in verband met een integrale actualisatie van de excretieforfaits in bijlage D en de aanpassing van de omschrijving van enkele diercategorieën in Bijlage D.

Consultatie gegevens

Publicatiedatum	17-07-2019
Einddatum consultatie	14-08-2019
Status	Actief
Type consultatie	Ministeriële regeling
Organisatie	Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Onderwerpen	<u>Dieren</u>

Publicatie reacties

Reacties worden gepubliceerd tijdens de loop van de consultatie. Alleen die reacties worden gepubliceerd waarvan is aangegeven, door de inzender, dat deze openbaar mogen zijn.

Doelgroepen die door de regeling worden geraakt

Landbouwers, agrarische adviseurs

Verwachte effecten van de regeling voor de doelgroepen

De verwachte effecten zijn onderdeel van de bijgevoegde nota van toelichting van de wijzigingsregeling.

Waarop kunt u reageren

Op alle onderdelen van de wijzigingsregeling kan een reactie worden gegeven.

Downloads

Concept regeling	<u>216 kB</u>
Wijzigingsregeling actualisatie excretieforfaits	

Overige documenten

concept CBS studie verschillen tussen berekende en gemeten verhoudingen tussen stikstof en fosfaat in mest	<u>1,8 MB</u>
concept CDM advies actualisatie excretieforfaits	<u>1,4 MB</u>

Externe bronnen

Te wijzigen regeling Uitvoeringsregeling Meststoffenwet

Bron: wetten.overheid.nl